

Udenrigsministeriet

Folketingets Udenrigsudvalg

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>

Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
	2021-39820	HCE	7. december 2021

URU alm. del – svar på spørgsmål 33 fra Christian Juhl (EL) stillet den 11. november 2021 til Ministeren for udviklingssamarbejde.

Spørgsmål

Påtænker ministeren at indlede et samarbejde med hhv. erhvervsministeriet og justitsministeriet for at identificere og gennemføre løsninger, så det bliver muligt for danske humanitære organisationer og foreninger at overføre midler til humanitære aktiviteter i skrøbelige stater med hjælp fra danske banker? Som det er nu, ønsker bankerne generelt set ikke at lade mindre danske foreninger oprette foreningskonti, hvis de har aktiviteter i ”højrisikolande”, og de er uforholdsmæssigt forbeholdne i forhold til at overføre midler for større danske humanitære organisationer – med henvisning til sanktioner, hvidvask og antiterror-lovgivning.

Svar

Den udviklingspolitiske strategi, ”Fælles om Verden” slår fast, at Danmark skal forebygge humanitære kriser og være en stærk humanitær partner under og efter kriser. Det er derfor vigtigt for mig, at den danske støtte til humanitære indsatser og udviklingsaktiviteter kan komme frem i de skrøbelige lande, hvor Danmark har et engagement. Det er et emne, jeg også tidligere har svaret på i URU spørgsmål 3 og 4 af 11. oktober 2021.

Skrøbelige lande er ofte præget af svag regeringsførelse og et svagt bankvæsen. I nogle tilfælde kan de være pålagt internationale sanktioner. Og der kan være en mærkbart større risiko for økonomisk kriminalitet samt tilstedeværelsen af terrorgrupper. Derfor bliver skrøbelige lande ofte anset for højrisikoområder i forhold til netop hvidvask og terrorfinansiering. Det kan give forskellige udfordringer med overførsler.

Udfordringer for mindre, danske organisationer og foreninger

Overførsler til skrøbelige lande kan især være en udfordring for mindre danske organisationer og foreninger, som er engageret i udviklingsbistanden. Det er i praksis nødvendigt at anvende bankkonti i Danmark, når danske foreninger og organisationer vil overføre midler til samarbejdspartnerne i udlandet. Jeg ved, at foreninger, organisationer og pengeinstitutter kan opleve overførslen af midler som besværlig grundet bekæmpelsen af kriminalitet, hvidvask og terrorfinansiering, som de senere år har medført øgede og skærpede krav nationalt og internationalt.

Det danske foreningsliv spiller i mine øjne en vigtig rolle i vores udviklingsengagement. Det bakker regeringen op om, og vi understøtter arbejdet gennem blandt andet Civilsamfundspuljen, som forvaltes af Civilsamfund i Udvikling (CISU). Derfor er jeg også glad for, at der i foråret 2021 har været nedsat en arbejdsgruppe mellem foreningerne og pengeinstitutterne og med danske myndigheder som observatører til at kigge netop på muligheder for at lette byrderne mellem foreninger og pengeinstitutter på området.

Jeg ved, at arbejdsgruppen har leveret en række konkrete anbefalinger, og at Erhvervsministeriet og Finanstilsynet med input fra relevante myndigheder på baggrund heraf udarbejder en ny vejledning for risikoklassifikation, der skal sikre opmærksomhed hos pengeinstitutterne om, hvordan foreninger risikoklassificeres. Såvel banksiden som foreningssiden deltager i arbejdet med vejledningen. Jeg er glad for, at CISU siden september i år også er trådt ind i dette arbejde for at varetage synspunkterne for CISU's foreninger og organisationer.

Udenrigsministeriet har været i dialog med Erhvervsministeriet og fulgt arbejdet med vejledningen igennem CISU. Jeg forventer, at vejledningen kan bidrage til at gøre foreningernes byrder så lave som muligt i forhold til særligt dokumentationskravene i mødet med pengeinstitutterne.

Udfordringer for større, danske humanitære- og udviklingsorganisationer

Også større danske organisationer oplever udfordringer med overførsler til skrøbelige lande. Her er der oftest tale om store finansielle overførsler, der skal dække organisationernes lokale udgifter til fx lønninger, indkøb og nødhjælpsaktiviteter.

Her kan især internationale sanktioner skabe udfordringer. Det ses for eksempel i Afghanistan, hvor sanktionspålagte Taliban-medlemmer sidder med ansvar for ministerier og myndigheder. Det giver udfordringer for humanitære organisationer, der skal kunne godtgøre, at midler ikke havner hos sanktionspålagte personer eller organisationer. Sanktioner er dog et

vigtigt værktøj i den internationale indsats for at fremme fred og stabilitet samt understøtte demokratiske principper og menneskerettigheder. Sanktioner vil også fremadrettet indtage en vigtig plads i Danmarks og EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Netop derfor er det centralt for mig, at der er tilstrækkelige humanitære undtagelser på plads til de gældende sanktionsregimer. Det arbejder vi aktivt for. For eksempel har Danmark for nyligt medunderskrevet et brev til FN's Sikkerhedsråd, hvor vi sammen med ligesindede lande anmoder om humanitære undtagelser til NGO'er og internationale organisationer for FN's sanktioner i Afghanistan. Ifølge det i New York oplyste tegner der sig i Sikkerhedsrådet en interesse for at forhandle og finde en løsning. Fra dansk side ser vi selvsagt gerne, at dette sker hurtigst muligt.

Selv når der er humanitære undtagelser på plads, oplever vi dog, at nogle pengeinstitutter vurderer, at det er for risikabelt at overføre midler til visse lande. Det har vi især set i Syrien, hvor det i en periode har været meget vanskeligt at få penge ind i landet selv til humanitære indsatser. Det kan også vise sig at være en udfordring i Afghanistan.

Det er vigtigt at understrege, at der her er tale om en fælles international udfordring. Overførsler til lande som Syrien og Afghanistan er vanskeligt for en lang række internationale pengeinstitutter – herunder de såkaldte korrespondentbanker, der i mange tilfælde fungerer som mellemlid for danske pengeinstitutter ved overførsler til lande, hvor de danske pengeinstitutter ikke selv har direkte samarbejdsaftaler. Derfor er det heller ikke en problematik, som vi kan løse fra dansk side alene.

Udenrigsministeriet har igennem længere tid været tæt involveret i at søge løsninger for de danske organisationer. Ministeriet har haft dialog med flere af de berørte organisationer og siddet med i møder med de involverede pengeinstitutter. Der er ikke nogen lette løsninger, men også her fortsættes indsatsen om at finde veje frem sammen med de relevante myndigheder og berørte organisationer.

Med venlig hilsen

Flemming Møller Mortensen